

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Невдалий замах стану.

Ще всякому в тямці день 23. лютого 1899. року, коли то в Парижі відбували ся похорони б. президента Франції, Фелікса Фора. Телеграми донесли були разом, що коли генерал Роже на чолі своєї бригади вертав до кошар в Невіль, посол Деруле зловив его коня за поводи та кликнув до него: «Тепер до елізейської палати, мій генерале!» Деруледа замкнено в кошарах і відтак віддано в руки поліції. Однак генерал Роже дозволив увязненому спалити свої всі папери, які могли би кинути яснійше світло на виступлене Деруледа.

Так отже сей замах стану остав ся був загадкою, бо тяжко припустити, щоби один чоловік, без спільників і тайних впливів захотів повалити республіку. А однак не викрито жадних співвинних. В виду сего належало би було виступлене Деруледа не трактувати серію і за провинну заволочення публичного спокою своїм окликом засудити его на якусь незначну кару. Та видко, що за кулісами інтриг французської політики крило ся щось більше, як довідав ся світ, бо Деруледа покарано тоді вигнанем з вітчизни.

Деруле замешкав в Сан-Себастьян в Іспанії і про него вже забула була Європа, занята тою навалою далекоюсяглих подій, які збудили ся на порозі нового століття. «Великому вигнанцеві» може надучило се забуте світла, тому пригадав ся ему знов. До Сан-Себастьян прибула оноді горстка его поклонників і при банкеті Деруле звирив ся їм, яким способом мав бути виконаним замах стану по похоронах президента Фора.

Деруле розповів, що згаданої ночі було вже всьо знаменито приготоване до замаху. Завдяки двом генералам, з яких один вже не живе, розставлено париску залогу так, що она не була-б в силі перешкодити замахови. «Коло другої години по півночі — оповідав далше, — до коменати, в якій я сидів з Маркилом Габертом, увійшов хтось, якого прізвище тепер замовчу, і звернув ся до мене з двома такими питаннями:

— Отже уложено на завтра?

— На завтра рішучо — кажу.

— А що ви сказали-б, колиб завтра князь Орлеанський станув серед своїх прихильників?

— Коли завтра князь Орлеанський явить ся між нами, я перший зловлю его, бо мою цілю не є монархія, а привернене справедливої, чесної, а не біржево-гешефтарської республіки. — Се діялось над раном, а за кілька годин вже цілий розклад розміщення війск підчас похоронної паради був змінений і далекосягли осторожности унеможливили заговор в самім зародку. Роялісти зрадили нас, а замах був би певно удав ся!

Про сі звіреня Деруледа заговорила вся французска праса, стараючи ся доповнити їх поданем осіб, яких Деруле не назвав по імени. Померший генерал, про

якого говорить Деруле, був ген. Пеліе, тодішній командант міста Парижа. Его в останній хвилі справді звільнено від участі в похоронній параді та Деруле в розпучі звернув ся був до невластивеного в заговор генерала Роже. Однак навіть тодішній президент міністрів Діпуї знав про сей заговор і хотів перешкодити ему, однак не переслідував виновників і доперва по упадку сего кабінету, коли Вальдек-Русо обняв керму держави, віддано заговорщиків під суд.

Тепер розіграв ся епілог сеї справи у французьким парламентах. Як-раз переведено довгу розправу над внесеном справоздавця комісії Ляфера, щоби по мысли закона з р. 1852. палата прийняла до відомости, що послы Деруле і Габерт, як засуджені вироком державного трибуналу — утратили свої мандати. Палата прийняла се внесене знатною більшістю голосів і наслідком сего заговорщики Деруле і Габерт перестали приналежати до парламенту.

Однак ся справа стане причиною до завзятих межиусобиць між політичними партиями роялістів, радикалів-прихильників теперішнього правительства і уміркованих республіканів, до яких належить Деруле. Ся борба стане тим поважнійшою, що Деруле має славу горячого патріота. Він був одушевленим боєм відплати Німцям по р. 1871, за его почином збудовано Штрасбургів памятник в Парижі і він був презесом численних, патріотичних ліг в цілій Франції.

Французска державна ідея ще завсїгди не прибрала тревалої форми і трясє ся, як незастигла галарета...

Пастирське послание

Митрополита Андрея Шептицького.

Божю Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенем

Митрополит Галицкий, Архиепископ Львовский, Епископ Каменицкий

Всесвітлійшій Митрополитальній Капітулі, Високопреподобним о. деканам, Всечесним оо. парохам, катехитам, сотрудникам і всему сьвященству.

(Дальше).

Найбільша може трудність, котру в избраню Апостолів знаходив Христос, то се, що поміж людьми найзагальнійшим блудом, «Гордость житейская» І. Іоан. 1, 6.

Покори ученикам Христовим всюда і все буде потреба. Покора має бути основою християнства; покора дорогою до Бога; покора совершенствою життя християнського. Без покори не буде жадної християнської чесноти, без неї не буде ласки Божої, «І на кого воззрю, глаголет Господь, токмо на кроткаго». Іс. 66, 2.

В науці Христовій «іже вознесет ся смирит ся, а смиряий ся вознесет ся» (Мат. 23, 12. Лук. 14, 11. Лук. 18, 14.) «Господь гордим противит ся, смиренным же дасть благодать» Яков. 4, 6. І Петр. 5, 5. А якжеж зможуть покірними бути, якжеж зможуть від Христа учити ся «яко кро-

ток есть і смирен сердцем» (Мат. 11, 29.) люде, піднесені до достоїнства сьвященства, котрим би і ангели небесні гордили ся?

Зробить від їх праці залежним спасеніе людей! Слова своєї премудрости вложити в їх уста, чашу своєї Крови віддасть їм в руки. Убере їх в ризи свого сьвященства, на голову їх вложити діядему свого панованя, скинтр своєї власти в руку.

Поставить їх учителями і судиями народа! Люди по всі часи будуть їм віддавати честь, по руках їх цілувати, з їх рук, принимати патріархальне благословеніе! Поставить їх жертями своєї власної крестної жертви, і Він, Всемогучий Пан неба і землі, так зробить їх одним з собою, що розкаже людям їх слухати так, як би Себе самого. Дасть їм власть відпускати гріхи, двєрі неба перед людьми отворити, ласку з неба на людей стягати. Сам себе піддасть власти, котру їм вручить, і на їх поклик з неба буде на землю сходити, щоби на їх розказ, відновляти жертву своєї смерти в сьвятых литургиях.

Вищі від всіх прочих, будуть стояти немаче між небом а землею і руки чисті, сьвяті в небо підносячи, будуть посередниками між людьми а Богом. І якжеж устеречи їх від гордости, до котрої люди мають таку наклонність, як в покорі утвердити?

Они не будуть гордити ся марностями сего сьвіта, але діставши достоїнство вище небес, і працю важнійшу від всіх иньших, готові власне тим гордити ся, що від Христа дістали.

В ділі однак, до котрого Христос учеників завзиває, не вастарчає ані совістність, ані дух убожества, ані покора; конечно потреба еще того, що на сьвітлі найрідшим, любви готової на всяку жертву.

Спасеніе людей, як в пожертвованем життя, крестною смертию Христа зачало ся, так лиш пожертвованем могло стояти, і лиш пожертвоване могло науку Божу поміж людьми розширити.

За приміром учителя мусіли і ученики почувати ся до обовязку, хотів би і житє за людей віддати, «он по нас душу свою положи: і ми должни єсмо по братїї души полагати». І Іоан. 3, 16. Мусіли бути готові подавати людям «не точию благовістоуваніє божїє, но і души своя». І Солун. 2, 7.

«Зане і Христос пострада по нас нам оставь образ да послїдуєм стопам его». І Петр. 2, 21. І сам Христос того наслідуваня домагав ся. «Образ бо дає вам да якоже аз сотворих вам і ви творите. Амінь, амінь, глаголю вам ність раб болїй господа своего, ни посланник болїй пославашаго его». Іоан. 13, 16.

Якжеж се можливим у людей природно так наклонних до самолюбїя, щоби пожертвоване могло стати ся загальною чеснотою цілого стану людей; чиже несть се наразити ся на неудачу, очікувати від людей тільки пожертвованя ся і на тім пожертвованю ціле своє діло опирати??

Премудрий Божий організатор рода людского знайшов на те спосіб, щоби мимо тих всіх трудностей, які в природі людській, в людских обставинах знаходив, запевнити собі в кождім поколіню якесь число людей, котрі схотять Его справі спасеня иньших, посьвятити своє житє.

Кличе до своєї служби людей таких, котрі, о скілько будуть мати здоровий розум і серце хоть троха благородне, порозуміють, як «лю-

би Божія обдержит нас» II Кор. 5, 14., як нас, слуг Христових, пре любов Бога до праці і пожертвована.

Діло своє, свою організацію опирає на тім, що в природі людській єсть ще не зісцуте, апостолів і учеників своїх ставляє в положене таке, що хіба рідко колиє знайде ся поміж ними якийсь Юда. Всім трудностям протиставляє якусь прикмету, котрої всюда трохи поміж людьми знайде, а котру зможе поміж своїми учениками так могучо скріпити і піднести, що рішучо в тім стані сьвященническім знайде в кождім поколіню і совістність, і духа убожества, і духа покори, і любов повну пожертвована.

Чим же більше скріпити, і сильнійшу знайти підпору для совісти чоловіка, як віддаючи му провід совісти чужої? Єсли хто буде завсігди мати досить совісти, щоби без мусу, а з власної волі всі обовязки свого стану щоденно сповняти, то хіба сей, котрого урядом буде совість інших провадити, котрий що дня вглядаючи в совість інших, буде їм їх обовязки опреділяти, до совісного сповнення їх заохочувати, суд і кару Божу пригадувати.

На совість сьвященника може Христос рахувати. І без мусу, будуть они совістно що неділі і що сьвята слово Боже проповідати, будуть до школи на катехизм точно ходити, будуть що дня молитви, до котрих обовязави, відмавлити, ніколи не залишать поспішити з помочю умираючому. Чим виспі і важнійші єуть їх обовязки, тим зуміють з більшою сьвятостю їх совістно сповняти.

Доведе їх Христос і до духа убожества. Як не самим своїм приміром, як не словами своєї науки і гоїною обітницею сто разів обильнійшої нагороди в небі, то вже на кождий спосіб, їх власним дочасним інтересом і добром *«Ищите прежде царствія Божія і правди єго і сія вся (їже потребує) приложити ся вам»*. Мат. 6, 33. Кто лиш віру Христову приймає, мусить бути пересьвідчений, що ся Божя обітниця, дана Христом, не може не сповнити ся. Ся обітниця Христова же запевняє всім ученикам Христовим, тим, що працюють для Єго царства, бит дочасний, если не сьвітлий, то певно вистарчаючий; *«Достойн бо єсть ділатель мзди своєю»*. Лук. 10. 7.

Сьвітлого бити, богацтв Христос не обіцює; бо богацтва в праці душпастирській будуть завсігди перешкодою. Кілько разів богацтва в церкві розмножать ся, тільки разів зменшати ся буде ревність душпастирска. То однак, що чоловікови до життя потрібне, то непомильною обітницею Божою запевнене, але зроблене заразом залежним від скількості праці, котру хто дає. Обітниця відносить ся лишень до тих, що *«прежде ищати царствія Божія»*, що більше дбають о справу Христову, як о себе і своє власне добро.

В хвили, в котрій сьвященник забувши на ціль свого сьвященства, перестає дбати о розширене на сім сьвітї царства Христова, вже перестає бути і ділателем, стає *«мзди своєю недостойн»*, і вже до него не відносить ся обітниця дана Христом. Стверджає ся во всіх часах се право євангелія. Де лиш в Церкві Христовій знайде ся чоловік, що забуваючи на своє добро, буде для Христа і для людей працювати, там все самі християне будуть о нїм памятати. Не буде мати богацтв, але і в крайній потребі не буде. Протина, де лиш знайде ся сьвященник захланний, що не дбаючи о царство Боже, свого лиш добра буде шукати, відверне ся від него Провидїне Боже, відверне ся і варід християнський.

Щоби людей піднесених до достоїнства сьвященників та к остережи від всякої гордості і та к утвердити в покорі християнській, щоби були в силі виконати з глибокого пересьвідчення то, що Христос ученикам поручив: *«Тако і ви, гда сотворите вся повелїнная вам, глаголите, яко раби неключими всьми: яко, вже должнї бїгом сотворити, сотворимом»*, Лук. 17, 10, — знайшов Христос в премудрости своїй спосіб, покору учеників опер на тім, що могло видавати ся неспосібним материялом на будованє християнської чесности в душах людских. Звертає ся з покликком о поміч до грішників; кличе до діла свого грішника Мафтея, грішника Павла, пору-

чає вівці свої грішникови Петру. Самі на собі досьвідчивши, чим є милосердіє Боже, як ласка куплена кровію Христа, одна грішника навертає і до спасенія веде, они відповідними будуть орудїями в руках Божих. Они в праці над спасенем не будуть собі приписувати жадного успіху, все благодати припишуть. Они зможуть о собі самих покірно, низько думати, зможуть до смерти себе самих називати грішниками. Павел навернувши мільони людей скаже, що є з них всіх найбільшим грішником, що лишень *«сего ради помилован бих, да во мнї первом покажетъ Ісус Христос все долготерпїив»*. I. Тим, 1, 15. буду себе послїдним з апостолів уважати *«їже нїсть достойн нареци ся апостол, зане гоних церков Божїю»*. I. Кор. 15, 8.

По довгїм житю праці і трудів, Петро не буде уважати ся достойним бути прибитим до креста так, як єго учитель. Грішник навернений не буде гордити ся, не буде вважати ся за ліпшого від інших, не буде з фарисеем собі заслуг приписувати, але з митарем покірно у дверий церкви буде бити ся в груди, каючи ся до смерти. І до смерти буде памятати, що був грішником, не собі але Богови приписуючи власне наверненє. Грішник навернений зуміє і для людей милосерним бути, так як і Бог для него був милосерним. (Лук. 6, 36.) Не буде людей в сповіді ганьбити, бо лишне буде знати від кого небудь, яким нещастем є для чоловіка грїх, і як великою є слабість людска. Буде для вірних приступним, благим, жичливим, а уважаючи себе за гіршого від інших, буде міг без гордості слухати, як люди називати го будуть отцем, учителем, благодїтелем, і своє достоїнство сьвященника, приписуючи єго не собі але Христу, буде висше цїнити і більше о него дбати.

(Дальше буде).

3 палати панів.

Для доповненія вчерашньої вступної статї про адресу палати панів, подамо бодай в короткості перебіг дискусїї над нею. Перший гр. Гарах заявив, що до спільної адреси прийшло тільки в наслідок уступок ріжних сторонництв. Адреса є ділом компромісу, а мимо того жадне сторонництво не відступило від своїх засад і засадничого становища. Кн. Аверснерг вдоволений з того, що адресу уложено. На жаль, має се тільки теоретичне значінє, бо парламент нинї більше неспосібний до праці, як коли небудь. Як довго не буде управилена язикова справа, так довго не може говорити о спосібности парламенту до праці. Кн. Шенбург добачує в ухваленю адреси демонстрацію против другої палати; є за національним порозумінєм і за реформою шкільництва. Член палати Ромберг жалує сл, що теперїшна система шкільництва не є того рода, аби могла запевнити достаточне релїгїєне і моральне вихованє. Самі учителї а навіть часть державних урядників бере участь в протицерковнім і протидержавнім руху. Міністер Гартель станув в оборонї учительства і заявив, що о скілько до єго відомости або єго попередників дійшли які конкретні факти, все заряджено слїдство, котре виказувало, що донесєне або не мало підстави, або було пересадне. Кн. Любковїц твердять, що цілий комплекс яzikових справ не дасть ся поладити при помочи одного великого яzikового закона. Бєсїдник висказує свій великий жаль з причини, що престольна промова згадала о яzikовій справі, не акцентуючи засади рівноправности націй. Очевидна річ, що нема політика, котрий не уважав би німецкого яzikа в армії за полі ме тангере, також в центральних урядах німецкий яzik мусить мати перевагу, однак деякі круги висшої адміністрації і найвисші круги судівництва повинні узглядити нинїшї язики. Бєсїдник заявляє ся против насильної обструкції. Обовязком кождого правительства є виступити против неї. Тепер панують сумні відносини. Соїми цілком відірванї від центрального парламенту. Санація можлива тільки в соїмах.

Президент міністрів др. Кербер дякує, що палата панів в адресі узнає політичну, економічну і культурну програму правительства обняту престольною промовою. Тепер настали тяжкі часи. З ріжних сторін звернено ся до прави-

тельства з візванем, аби оно зробило парламент спосібним до нормального життя. Відозвали ся боязкі до компромісу не дуже принадного або до насильства. Правительство, маючи діло з всіма сторонництвима має до вибору дві дороги: або поладженє конечних спірних справ і уступки в них або насильство. Першу дорогу закинув парламент, а й правительство не за нею, бо се значило би — до існуючих трудностей додати нові. Правительство готово узглядити жаданя сторонництв зі становища фактичної потреби.

Лишає ся дорога сили. Коли однак правительство хоче придержувати ся принципіально конституції, то що за сила єму лишає ся? що оно має робити, коли всі кличуть, аби виступило з енергією? Чи знов має ужити §. 14? Я що-до моєї особи гадаю, що коли би прийшлось ужити другого способу, то не скінчило би ся на звичайних дрібницях, бо ужиті средства сягали би глибоше. Я закидаю і першу і другу дорогу. Коли так, то яка-ж моя гадка? — спитаете. Отже я не можу зробити чуда; мою гадкою є тільки витревалість. Ті змаганя, котрі унеможливають працю, остаточно зужиють ся. Узнаю змаганя поодиноких народів до рівноправности, але де ті змаганя можуть пошкодити конституції або цілости держави, там, на мою гадку, кінчать ся аспирації народів. Досьвід научив, що напрями розуму все брали верх над крайними напрями. Знаходимо ся в воєннім стані, що забирає багато жертв, але сей стан скінчить ся; будемо може бідні мастково, але конституція і держава будуть ненарушені. Правительство стоїть на становищі цілковитої рівноправности, а противне є всякому тероризмови. Розвизанє яzikового питання уважає за конечну річ, однак придержує ся засади яzikової одноцілости в деяких областях. — Обговорюючи санацію краєвих фінансів, др. Кербер жалує, що єї не довершено. Се не правительства вина, що справу відрочено. Бєсїдник кінчить запевненем, що правительство терпеливо видержить та що в короткім часі наступить ліпша будучність.

Кн. Чарториский твердить, що насамперед треба спровадити успокоєнє, а доперва відтак старати ся зробити парламент здібним до праці, а не на відворот. Коли престольна промова яzikову справу звертає на законодатну дорогу, то се доказує, що в тій справі в міродатних кругах зайшов зворот, бо давїйше придержувано ся дороги розпоряджень. Аби прийшло до поладженя сеї справи в парламенті, нема надїї. Чим більше ростуть анархія і адичїє, тим більше конечне є енергїчне ведєнє справи. Сторонництво бєсїдника стоїть на засадах автономії. Абсолютизм повинен бути виключений; навіть провізорично не повинно ся єго вводити, бо провізорія могла би потревати за довго. Се не виключає можливости зміни теперїшньої конституції в конституційній дорозі. Бєсїдник заявляє, що задачею парламенту — а парламентом є тепер палата панів — є візвати правительство, аби ділало і не вдоволяло ся сим, що буде могло перевести свою економічну програму. Ся програма може бути переведена при рівночаснім переведєню політичної програми. Без політичної програми правительство не осягне своєї ціли. — Бєсїдник закінчив візванем до правительства: Отже тепер ведїть нас, ми готові! — Палата ухвалила адресу без спеціальної дискусїї.

3 державної ради.

О год. 1/2. отворив президент палати гр. Фетер вчерашнє засїданє. Зараз підчас поладжуваня вступних формальностей повстав на ческих лавках великий гамір задля того, що президент зацензурував інтерпеляцію пос. Плєчека. Коли крики не уставали, президент цофнув своє зарядженє і аж тоді прийшло до читаня внесєнї і інтерпеляцій. Відтак займає слово пос. Зазворка, а що говорять по чески, то Німці перебивають єму. Вкінци проводячий віцепрезидент Праде звертає увагу бєсїдника, що він одержав голос для запитаня, але не довгої промови. На те пос. Зазворка відповідає дуже остро по німецки, а Праде відбирає єму голос.

Віцепрезидент хотїв перейти до дневного порядку і став читати листу бєсїдників, але ческий робїтник Фресль перескакує через лав-

ки і вдирає ся на президіяльну трибуну та дре і розкидає папери, що лежать перед віцепрезидентом. В тій самій хвилі з другої сторони вискакує на трибуну всенімець Малік, ловить Фресля за карк і завзято бе его кулаками. За Маліком прибігає Бергер, Шенерериянці отружають лавою президіяльну трибуну і стовпились над Фресльом, якого повалили на землю. Кількох чеських аграристів спішить Фресльови на поміч і видирають его закровавленого з рук роз'юшених Німців. Фресль задиханий, подертий, обвалений і закровавлений вертає на своє місце та звертає до чеського клубу з викидами, що не поспішили ему на поміч. Ческі посли збувають его наганою за таке поступоване, що лише встид приносить Чехам. Серед загального зворушення заяв слово пос. Горжіца, а ческі радикали виходять з салі. В кульорах оповідають собі, що ческі радикали заявили, що від тепер будуть на засіданні приходити з револьверами. Загальну увагу звернуло се, що Кльофач не брав участі у вчерашній біятиці.

Президент Фетер, який обняв тепер провід нарад, відчитує листу бесідників і уділяє голосу пос. Горжіци до контингенту рекрутів. Бесідник зазначив, що екзистенція чеського народу в'яже ся з існуванням Австрії, а се з удержанням хороброї армії. Чехи хотять не лише численної але і одушевленої армії, а до сего треба військової адміністрації, веденої в дусі справедливості і по мисли регуляміну. В сїм згляді бесідник критикує деякі існуючі неправильності. Пос. о. Шайхер жадає урлюпованя в часі жнив, дворічної служби та заспокоюваня потреб армії просто від продуцентів. Пос. Удрзаль вказує на кривди, які діють ся Чехам і Славянам взагалі, не виключаючи Поляків. Чехи і Поляки мусять злучити ся для виборота собі від Німців цілковитої рівноправності. Славянські народи бачать в інтересі держави свій власний інтерес і не потішають ся цинічною думкою, що на случай розриву Австрії, они нічо не страять. Бесідник заявляє ся против предложеня.

На тїм замкнено дискусію; генеральний бесідник против, пос. Іро, підніє ріжні закиди против предложеня, а про говорив пос. Мальфаті. Вкінці відіслано до комісії се предложене о контингенті рекрутів.

На внесенє пос. Беркса розпорядженє цісарске, на підставі § 14. в справі контингенту рекрутів відіслано без першого читаня до військової комісії. На сїм покінчено засіданє о год. 5 1/2 по полудни, а слідуєче відбуде ся нині о год. 3. пополудни.

Н О В І Н К И.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Мучеників евгенійск.; рим. кат. Томи з Акв. — В п'ятницю: гр.-кат. Поликарпа; рим.-кат. Івана.

— **Тарасові обходи.** У Львові відбудуть ся вечерниці в четвер дня 14. с. м. в великій салі «Народного Дому». Програма богата і займаюча. Білети можна замовляти через товариство «Просвіта» у Львові (ринок ч. 10. Д).

— **ВПреосв. Митрополит** має вислати до Канади свого секретаря о. Ває. Жолдака, щоб начно розглянув ся на місци в церковних справах наших емігрантів. Після повороту о. Жолдака з Америки вишле ся руских священників до Канади. О. Жолдак бере з собою також рускі книжки для наших емігрантів, передовсім молитвослові і церковні співанники, котрих брак дає ся нашим людям в Америкі відчувати. В браку руских церков в Канаді ходять там Русини, особливо дівчата, до лат. костелів. В однім місци, учащаючи до костела місіонерок Францішканок, просили монахинь, щоби їм постарали ся о рускі молитвослові і співанники, а монахині звернули ся з тою просьбою до тутешнього Ставропігійского Інститута, котрий сими днями має вислати жадані книжки.

— **І. Львівський Клуб Цитристів** устроює дня 8. марця с. р. в салі Народного Дому концерт при співучасті п-ни В. Мельхертівної, пп. А. Людвіка, арт. опери і Щепаньского. В склад програми вийде доси ще не продукована точка гри на мандоліні. Початок о 7. год. вечером. — Ціна місць: Фотель 2 кор., крісло 1 кор., вступ на салю і галерія 50 сот.

— **«Свобідні братя».** До віденських часописей доносять з Кракова, що тайне товариство польских студентів «Свобідні братя» видало заяву, в якій заявляє, що молодці, які устроїли замах на п. Геца, ніколи до сего товариства не належали, і що товариство ніколи яко «народове пра-

вительство» не приказувало стягати «податок» з п. Геца. Сю заяву заосмотрену печаткою з польским орликом і підписом «Свобідні братя», вислано всім краківским редакціям.

— **Зі статистики населеня у Львові в 1900 році.** Число населеня з днем 31. грудня 1900. р. виносило 159.632.

	уродило ся:	померло:	супружества заклучено:
а) мужеского пола	3093	2464	
„ жіночого	2962	1874	
шлюбних	3912		
нешлюбних	2141		
після віроісповідань:			
римско-кат.	3041	2422	315
греко- „	1261	910	376
верм.- „	3	5	—
протестантів	70	51	29
жидів	1670	948	232
православних	1	2	1

— **Нові розрухи студентів в Росії** вибухли оноді — як доносить отся неясна вість: «В казанській катедрі відправляло ся богослуженє з нагоди роковин знесеня панщини. Поліція не впустила около 200 студентів до катедрі. Студенти заспівали російский гимн і внесли оклик в честь царя; — поліція загнала демонстрантів на подвірє в ратуши. Командант міста хотів їх успокоїти, але студенти не допустили его до слова. Поліція силоміць увязнила всіх студентів».

— **Численна родина.** В Грохолицях повінчав ся в останніх днях минулих мясниць Мартин Войчак з 18-літньою дочкою свого сусіда. Войчак мав 11 дітей, 63 внуків, 68 правнуків, 81 праправнуків і 139 прапраправнуків. На весіллі була ціла его родина, тому Войчак ходив урадований, але другого дня посумнів, не міг їсти і по трех днях помер — зі старости. Молода «бабуна» гірко плакала по утраті свого мужа.

— **Старий однорічник.** В Оломунці покликано до однорічної служби якогось 31-літнього зеліничного урядника, батька 4 дітей. Він був передше учителем, тому при війську служив лише два місяці. Пізнійше покинув учительованє і зівстав урядником при зелізниці. Коменда полку дізнала ся про те аж тепер і покликала его на 9 місяців до війська, яко однорічного «охотника».

— **Страшна катастрофа** лучила ся сими днями в Будапешті. Перед тамошною народною кухнею зібрало ся було більше як може яких двіста людей, котрі нетерпеливо ждали, коли єї отворять. На самім переді коло дверей стояв якийсь старий слабосильний чоловік. З заду прибувало щораз більше людей і тиснули ся. Нараз отворено двері і ціла товпа посунулась наперед. Старий чоловік на переді не міг видержати напору, тим більше, що треба було ще сходити східцями; упав, а на него й ті, що ішли за ним. Товпа з заду, не знаючи, що стало ся на переді, пхала ся далше і так в одній хвилі зробила ся в кухні величезна купа людских тіл, з котрої добував ся страшний крик від страху і болю. Аж той крик і люди, що прибігли на поміч, опам'ятали товпу, котра вже перестала пхати ся до середини. Тимчасом в кухні так багато було покалічених, що аж треба було завізвати на поміч стацию ратункову, котра одного за другим відвозила до шпиталю. Найгірше потерпів той старий чоловік, що був на переді, его так покалічено і поломано в нім кости, що его вже ледви живого відвезено до шпиталю, де він до кількох годин і помер. При сій катастрофі покалічило ся тяжко около 80 людей. Дивне вражінє робила ціла сцена, коли стация ратункова збирала з купи ранених і об'язувала їм рани, підчас коли другі засідали до столів і їли спокійно, як би там нічого не стало ся.

— **Про стан здоровля міністра просвіти Н. Боголюбова** доносить «Кіевская газета»: Біль при їдженю і кроваве харкотинє свідчать про зраненє проводу кормового. Куля перебила правий бік шиї, зранила кормовий провід і застрягла в лівім боці шиї коло уха. Віддиховий провід неарушений, бо недужий не кашляє і віддихає правильно. Коло недужого зібрала ся ціла родина: жена, братя, князь і княгиня Лівен. Сім лікарів лічать Боголюбова, а на онодійній нараді заявили они, що рана є тяжка, але вилічима в теперішнім стані.

— **Фальшиві пашпорти.** Перед кївською судовою палатою ставав оноді «староста» місточка Спичинці, Меламед, обжалований о надужитя при видаваню пашпортів. Слідство викрило зорганізованє бюро до видаваня пашпортів ріжним злочинцям, що утікли з вязниць, зі Сибіру і т. ин. Громада Спичинці видавала таким людям пашпорти на імя померших або тих, що виемігрували з міста. Нераз навіть виписувало їх до членів жіночих родин і видавано пашпорти. Ціна фальшивого пашпорта виносила 5—150 а навіть 200 рублів. Пять рублів коштував пашпорт на чуже імя, але як яка власть спитала ся о привалєжність сего або того до громади Спичинець, то відповідано, що він не є постійним мешканцем тої місцевости. Пашпорт разом з посвідченням тождности особи коштував 25 рублів, а

вписанє до книги 150—200 рублів. Слідство викрило, що в багато иньших громадах істнували такі самі махерства в пашпортами. По переведеній розпрані засуджено Меламед на півтретя року тяжкої тюрми.

— **В квітці.** Краківска поліція арештувала дуже непевну людину, що під ріжними прізвищами, як: Станіслав Юноша, Марко Росцішевский, Жигмонт Росцішевский, Казимір Слосдомкевич і инші, допуслав ся ріжних обманств. І так: В р. 1898. наміряв він в Кракові вимінати російскі дорожні папери на суму 5.000 рублів; в тїм самім часі обікрав він у Львові п. Ром. Зеневича на 4000 кор. Недавно приїхав він до Кракова і, подаючи себе за бувшого студента з Росії, прогнаного зі шкіль, крутив ся межі шкільною молодіжню. При нім найдено російскій пашпорт і книжочку з багато адресами. Як показало ся, є се адреси російских жандармів. Ув'язнений заявив, що при помочи сих осіб мав засновати в Кракові дневник. Дехто догадає ся, що се має бути російский шпін.

— **Кілько є женщин на світі?** Населенє землі виносить около півтора мільярда душ. З того припадає на Европу 334 мільонів, в чім жіночий пол перевищає мужеский пол о 3 1/2 мільона душ. В Азії живе 815 міль. людей, а межі ними находить ся 10 міль. мушчин більше як женщин. В Африці на 27 міль. осіб є 1 міль. мушчин більше чим женщин. В Америкі живе 102 міль. населеня, а в сїм числі є звші мільон більше мушчин як женщин. В Австралії на 4 мільони душ є мушчин о пів мільона більше чим женщин. Загалом отже число мушчин перевищає число женщин, лише в Европі є противно. Найбільше женщин є в західних державах Европи, бо на кождих 1.000 мушчин припадає 1.060 женщин. Найменше женщин є в Гаваю і Гонконгу, бо на кождих 1000 мушчин припадає в Гаваю 533 женщин, а в Гонконгу лише 409.

— **Ой ті сотики!** Як то добре, що у нас завели коронову валюту і давний один крейцар варта два сотики! З сего «добродійства» скористав куликівский суд і оголосив конкурс на посаду диетаря з денною платнею — 200 сотиків. Аж в голові морочить «200» денно. Однак тих «двіста» то лише один наш давний реньський. Се щось так, як в Бразилії 10.000 реїсів рівнає ся після теперішнього курсу около 8 наших срібних.

— **Дорогий кіт.** Богатий Американець Кароль Веад має kota, за якого дають ему 125.000 фр. Є се ангора незвичайної величини і краси. У всіх конкурсах дістав він за сего kota перші нагороди. Веад утрює для свого kota апартамент, зложеной із кількох кімнат і дає ему всякі вигоди.

— **Конкурс.** Краєвий виділ розписав конкурс на посаду другого лікаря при шпиталі в Тернополі. Річна платня виносить 1.000 К. Поданя можна вносити до дня 15. с. м. до краєвого виділу.

— **Дрібні вісти.** У Львові помер Альбін Демиртерчук Падалеvский, пенсіонований лікар військовий. — В Ряшеві помер о. Севастіян Глодзінський, військовий капелян в 47. р. життя. — Др. Ян Держон, винахідник уліїв, що носять его назву, обходив в сїчні с. р. 90. свої уродини. Др. Держон мешкає в своїм ріднім селі Ловковичах в Горішнім Шлеску. — Міністер Голуховский перебував у Львові в справі памятникка свого батька, бувшого намісника Галичини. Сей памятник, викінчений артистом Гудебским, стане на розі улиці Третього Мая. — В Садагурі на Буковині умер недавно селянин Юрій Жучкан з Кіцманя, що прожив 105 літ, отже уродив ся ще в XVIII. столітню.

— **Гумористичний кутик.**

Налоговим.

З налогами, як з зіснутими зубами: найліпше вирвати-б їх, — але без них нема чим глодати буденного хліба.

Небезпечне питанє.

— Правда мужу, що ти любиш

Жінку над всео в світі!..

— Правда любко, над красу всю,

Сонце й зорі світлі.

— Мене навіть за сто тисяч

Ти не проміняв би?

— Гм... чи знаєш кого може,

Що сю суму дав би?..

Міські діти.

— Мамочко, які се гарні баранці!

— Се не баранці, се свинки.

— Е... чому, що они зробили злого?

Телеграми.

Прага, 6. марця. «Нас Narod» доносить з Відня, що в політичних кругах говорять про те, що цісар є дуже обурений з причини інтерпелляцій німецьких радикалів, в яких атакують католицьку церков і духовенство. Цісар мав сими днями висказати ся до одного з міністрів, що ліпше було би держати ся правіці.

Будапешт, 6. марця. В угорськiм соймі, під час нарад над бюджетом міністерства гонведів відкинено внесення Угрона за знесенем кайдан для жовнів.

Берлин, 6. марця. В німецькiм парламенті інтерпелювано знов канцлера держави що-до довгого побуту цїсаря в Лондоні та обосторонних маніфестацій. Канцлер Вільоф відповів, що подорож не мала політичного характеру, відносин Німеччини до Англії в нічiм не змінила, а що внук хотів задержатись на похоронах своєї бабки, та що англійська королівська родина виявила свою вдячність за сю оануку родинного піетизму — се зовсім природне і правильне.

Берлин, 6. марця. Вальдерзе доносить з Пекина: Рекогносційний відділ, зложений з 25 людей, сконстатував, що на захід від Лунгтонав-кав, не далеко китайського муру, находять ся знатні відділи китайських війск; також на 50 кілометрів від сеї твердині і в провінції Тансі стоять знатні китайські відділи. Полковник Ледебур вирушив туди з 4 компаніями, щоби розігнати сі відділи.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевского

дістати можна в руских книгарнях і у автора

площа Академічна ч. 4. П. поверх, по цїні 1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат

Картини: Верещагіна, Шевченко в до-
вині і Сластьона, Шевченкова
могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 1. до 15. марта 1901.

При співучасті військової музики 80 п. п.

Найновіші сензації.

1. Manuela i Rudesindo Roche зі своїми 12 сиберийськими вовками, випроваджені з центральної клітки. 2. Трупа Manello-Marnitz, акробати на голові на кружляючiм ся глобі. 3. The Auer's, парискі шматарі, новість нігде не бачена. 4. The Trilby's, шалений тердет. 5. Franzis Gerard, незрівняний і ніким не перевисшений екви-лібрист. 6. Сестри Nогана зі своїми какаду-папугаями, 50 птиц, арами та голубами. 7. Edgar Jones, найкомічнійший зі всіх мурийських ексцентриків. 8. Rudno Jngar,?. 9. The Marius, комічно-ексцентричний акт на реку. 10. 3 Golondri-
nas, народні танці. 11. Loba Franke, субретка. — Початок о 8. год. вечером.

Що дня велике представлення. В неділю і сьвята два представлення. Що п'ятниці High Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і мабути в конторі Пльона, при ул. Кароля Люд-
вика у Львові.

Colosseum огріте 12 газовими печами.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1:35	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		1:53	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		2:08	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.			6:43	до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	7:45	з Янова		8:30	6:35	до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		2:55	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	8:00	на дв. головний			9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лп. до 15. вер.)	
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:15	до Янова	
	8:15	з Сокала, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Піда.	
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:42	до Чернівців, Станиславова	
	11:45	з Ядослава і Любачова		2:55	9:55	до Сокала, Белаца, Рави рускої і Любачова	
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)			10:20	до Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлі і сьвята	
	12:55	з Янова			1:25	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в не- дїлі і сьвята	
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	3:14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)			3:05	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
2:20	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Піда.			3:15	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
2:35	5:40	на дв. голов.			3:26	до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:45	з Кракова			3:30		
1:45	5:55	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокала, Белаца і Любачова					
Ніч				Ніч			
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)		6:10	до Станиславова		
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно		
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		12:40	6:30	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.			6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
8:40	9:45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7:10	до Тернополя дворець головний	
2:31					7:33	дворець Підзамче	
12:20	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор			7:25	до Сокала і Рави рускої	
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова			7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Піда.			9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	10:30	на дв. голов.		2:51	10:40	до Чернівців і Іцкан	
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.			10:50	до Кракова, Відня, Варшави	
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й	
	3:35	на дворець головний			11:25	дв. Піда	
					4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
					4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Пога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейскій рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє пояснень в справахже лізи чих, продає білети всякого рода і розклади зді.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришене зареєстроване в обмеженою порукою

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

приймає вкладки до опроцентования на 4%. Позички уділяють ся членам за сплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошти адміністрації, почавши від 200 корон і висше, до половини вартости гіпотеки на сплату в ратах до 10 літ.

Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або з порукою 2 ручителів відповідних.

Сьвященики не посідаючі гіпотеки мусять крім поруки 2 ручителів предложити поліску житеву; обезпечатись на житє треба тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові.

Удїл членський виносить 50 кор. вписове 2 кор.

Членом бути може тільки член обезпечений в «Дністрі».

З днем 31. грудня 1900 стан:

число членів	1857
фонд резервовий	6919 кор. 46 сот
вкладні удїли	73087 " — "
вкладні щадничі	806803 " — "
уділені позички	763737 " — "
касовий оборот в 1900 році	2424157 " — "

Інформації до позичок уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністер».

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

«Дністер» припоручил Преосвящ. Ординарияти Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Впархій.

Фонди гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	} разом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942 " — "	
Резерва спеціальна	6.000 " — "	
Фонд емеритальний	30.924 " 54 "	

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутности Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк краввий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Доляні, Снятині, Городенці, Теревовлі, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЄ треба обезпечатись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; а таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

Всілякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

1 ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.